
Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de Bankwet 1998 (26233);**
- **Invoering van een verbod tot het vervaardigen, voorradig hebben en verspreiden van drukwerken of andere voorwerpen die, in verband met de invoering van de euro, ten onrechte de indruk zouden kunnen wekken dat zij wettig betaalmiddel zijn, alsmede aanpassing van het Wetboek van Strafrecht (26492);**
- **Wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 met betrekking tot de Algemene Periodieke Keuring (26554);**
- **Wijziging van de Warenwet in verband met de invoering van bestuursrechtelijke boeten wegens overtredingen van voorschriften bij of krachtens de Warenwet gesteld (26698);**
- **Wijziging van artikel 2 van de Infectieziektenwet (26701);**
- **Vaststelling van de begroting van de uitgaven van het Huis der Koningin (I) voor het jaar 2000 (26800-I);**
- **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin (II) voor het jaar 2000 (26800-II).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Gemeentewet en de Wet van 18 december 1997, met betrekking tot de vormgeving van de lokale lastenverlichting van f 100 (26412).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Boorsma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! De Thaise keuken staat bekend om zijn interessante combinaties. Of de combinatie van vis en gevogelte daartoe behoort, weet ik niet, want ik ben niet deskundig op dat terrein. Maar toen de Zalmsnip in Nederland geïntroduceerd werd, werd hij niet met gejuich ontvangen.

De gedachte erachter was interessant: de lokale lasten zijn gestegen ten gevolge van het rijksbeleid; het Rijk streeft naar lastenverlichting, ergo het Rijk probeert de lokale lastenverzwaring te compenseren. De uitwerking had echter nogal wat voeten in de aarde. In de jaren '98 en '99 is dwingend voorgeschreven dat de gemeenten f 100 in mindering moeten brengen op het belastingbedrag van enkele aangewezen belastingen. Daarmee werd meteen het belangrijkste bestuurlijke probleem, verbonden aan de wet, geïntroduceerd. In de constitutionele verhoudingen tussen Rijk en gemeenten gaat het niet aan dat de Staat zo iets voorschrijft. Terecht hebben de gemeenten bezwaar gemaakt tegen de inbreuk op de gemeentelijke autonomie, maar een bedrag van in totaal 680 mln. is toch welkom.

De praktijk kwam met andere anomalieën. Het ging toch om een compensatie van de forse lokale lastenstijging ten gevolge van de strengere milieuwetgeving? Tijdens de uitvoering werd echter gevraagd om een lastenverlichting voor alle burgers, ook voor degenen die niet getroffen waren. Het is echter breed geaccepteerd beleid om de milieubelastingen te verzwaren op die plaatsen waar zij effect sorteren. Het gaat dan niet aan om bijvoorbeeld het reinigingsrecht dwingend te verlagen.

Het voorliggende wetsvoorstel komt aan dat enigszins constitutionele bezwaar ten dele tegemoet. De keuzevrijheid voor de implementatie van de lastenverlichting wordt vergroot. De gemeenten krijgen meer keuzemodaliteiten. Dat is een goede zaak en een verbetering ten opzichte van de bestaande situatie. Maar toch.

Zoals CDA-collega's aan de overzijde hebben betoogd, gaat het in de verhoudingen tussen Staat en gemeenten niet aan dat de Staat een bedrag aan het Gemeentefonds toevoegt voor een welomschreven doel. Zo'n bedrag dat niet vrij besteedbaar is, is immers een specifieke uitkering. Zo verhaspelt de regering het eigen systeem van de algemene uitkering en de specifieke uitkeringen.

Tegelijkertijd wil ik dit relativeren. Wij kennen wel meer inbreuken op de algemene uitkering. De gemeente moet bijvoorbeeld voldoen aan de eisen, gesteld door de brandweerinspectie en daar vloeien uitgaven uit

voort die ook weer betaald moeten worden uit de algemene middelen. Maar toch, een zo specifieke besteding voorschrijven, lijkt voorzover ik afga op mijn geheugen de laatste jaren niet vertoond. Wij vragen de minister of er meer van dit soort budgettaire of andere zonden zijn te melden in de afgelopen negen jaar.

Mijnheer de voorzitter! Als de regering van mening is dat door eigen beleid de lasten te veel stijgen, waarom compenseert zij dat dan niet met eigen belastingen en heffingen? Het maakt voor de gemiddelde burger immers niet uit of hij/zij f 100 minder betaalt via de motorrijtuigenbelasting of de loonbelasting dan wel via de OZB. Wij kennen het veroorzakingsbeginsel uit de belastingliteratuur. Parafrazerend zou je kunnen zeggen dat de Staat wellicht terecht de veroorzaker was van de gestegen lasten en moet dat zelf weer goed maken in de eigen tarieven.

Het lijkt aardig, een compensatie van f 100, maar wil de minister eens uitleggen welke categorieën mensen daar nu echt baat bij hebben? De economische voorspoed is hoog, ongekend hoog. Er wordt sinds vele jaren in totaal zeer veel gependend aan lastenverlichting. Dat had ook een goed doel: versterking van de economische positie. Ware het langzamerhand niet veel beter geweest via gemeentelijk beleid een sterke injectie te geven aan de bijstand van bijzondere groepen? De gescheiden bijstandsmoeders met kinderen zijn zo'n groep die zich bijna niets bijzonders kunnen permitteren. Er is in dit huis wel eens gesproken over een bijzonder bedrag dat voor de kerst zou kunnen worden uitgekeerd. Vorige week stond in de krant de rede van de scheidend voorzitter van de NVVK die inging op het stijgend aantal mensen dat problemen heeft om de eigen schulden te betalen. Daarom is mijn vraag of het niet beter zou zijn geweest, een injectie te geven aan de bijstand van die bijzondere groepen. De socialistische partner van dit tamelijk liberale kabinet had immers wel wat mooiers kunnen bedenken dan destijds de bedenker van de Zalmsnip. Als lid van het CDA vraag ik mij wel eens af waar die schuivende panelen heen geschoven zijn.

Een wat meer concrete vraag is mij aangereikt door enkele gemeen-